

گفت‌وگو با ارسلان کاظمی
بهترین ریپاندر ادوار انتخابی جام جهانی

رکوردها بر ایم مهم نیست

در صفحه ورزشی بخوانید

ایران

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد

ایجاد مرکز سرود و آهنگ‌های انقلابی در دستور کار

در صفحه فرهنگی بخوانید

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۸۴ ■ یکشنبه ۷ آذر ۱۴۰۰ ■ ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ■ ۱۶ صفحه

گزارش «ایران» از برداشت‌های غیرقانونی دولت یازدهم و دوازدهم از منابع صندوق توسعه ملی

دست‌دولت قبل در جیب دولت سیزدهم!

در حالی که سهم برداشت‌های دولت از صندوق از سال ۹۰ تا ۹۲ صفر بود، برداشت‌های غیرقانونی از این صندوق تقریباً از سال ۹۳ آغاز شد

۵

آماده باش ایران برای مقابله با خطر ناک‌ترین سوبه کرونا

سیدحسن نصرالله:

تأهید صهیونیست‌ها هست ما هستیم

بخشنامه بانک مرکزی برای مقابله با دلان ارز

صف مقابل صرافی‌ها جمع می‌شود

معاون توانبخشی سازمان بهزیستی در گفت و گو با «ایران»:

تزریق دودوز واکسن برای ۱۰۰درصد معلولان شدید

طومار شیخ بهایی؛ سندی مکتوب برای مدیریت آب زاینده‌رود

رئیس گروه سیاست اجتماعی آب و انرژی وزارت نیرو

در نظام‌های مختلف اجتماعی، مالکیت انسان بر منابع موجود در طبیعت با توجه به شرایط جغرافیایی، زمانی و مکانی و ساختاری که فرد در آن زندگی می‌کند تعریف می‌شود. شکل مالکیت با توجه به کارکرد آن در دوره‌های مختلف تاریخی تغییر کرده و انسان‌ها گونه‌های کارکردی و مناسب هر عصر را برای مدیریت منابع در نظر گرفته‌اند.

یکی از این شکل‌ها، مدیریت آب و تقسیم آن بوده که در دوره‌های زمانی مختلف با هدف به حداقل رسانیدن تعارض‌ها و ایجاد عدالت در جامعه شکل گرفته است. جامعه ایران با توجه به مشکل کمبود آب از گذشته‌های دور راهکارهای مختلفی برای مدیریت منابع آب تعریف کرده است. مهم‌ترین تدبیر فنی، چهل هزار حلقه قناتی بوده است که پیشینیان ما از چهار هزار سال قبل تا به امروز حفر کرده‌اند. از میان تدابیر حقوقی نیز می‌توان به طومار شیخ بهایی به‌عنوان سند مکتوبی برای مدیریت حوضه آب زاینده‌رود اشاره کرد. طومار شیخ بهایی، به‌عنوان سندی حقوقی برای تقسیم آب بین ساکنان ۷ بلوک آب‌خور (شامل ۲۷۰ سهام جزئی و ۲۳ سهم کلی) در نظر گرفته شده بود.

نظام مالکیت انسان بر منابع آبی، به این معنا نیست که هرکس به هر میزان بخواهد بتواند از آب استفاده کند؛ بلکه طبق توافقی اجتماعی با توجه به منابع موجود آبی تقسیم صورت می‌گرفته است. نخستین شواهد مکتوب قابل استناد که به مشکلات کم‌آبی و تعارضات میان بخش‌های مختلف حوضه آبریز زاینده‌رود می‌پردازد، طومار شیخ بهایی است. مشاهده این طومار نشان می‌دهد که طومار شیخ بهایی به‌عنوان نمونه سنتی مدیریت منابع آبی، با توجه به شرایط زیستی و جغرافیای منطقه طراحی شده است. در این طومار، از ۷۵ روز پس از نوروز تا آخر آبان ماه به مدت ۱۶۰ روز تقسیم آب تعریف شده و در فصل سرد که بارندگی‌ها کافی و مناسب بوده بهره‌برداری به شکل آزاد در نظر گرفته شده است. این طومار با مدیریت منابع موجود در آن زمان و حق برداشت به میزان تعیین شده، تعارض را به حداقل رسانیده و مساله بهره‌برداری از آب را مدیریت می‌کرده است.

اگرچه نظام‌های مالکیت بر منابع آبی، از سوی مردم بدون نقص نبوده و تنش‌ها و تعارضات را از بین نبرده است؛ اما شاید طرح این سؤال ضروری باشد که آیا مالکیت و نمایندگی دولت بر منابع آبی توانسته است این تنش‌ها را مدیریت کند؟ آیا دولت‌ها در مدیریت و زمانبندی برداشت این منابع موفق بوده‌اند؟ آیا به مشارکت گرفتن مردم و تقویت اعتماد و سرمایه اجتماعی راهی مناسب برای مدیریت منابع آبی است؟ وقتی نظام مالکیت و بهره‌برداری توسط خود مردم اداره شود آیا نتایج بهتری را شاهد نخواهیم بود؟

آیت‌الله رئیسی به منظور شرکت در اجلاس پانزدهم سران کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اگو) در ترکمنستان، شب گذشته با استقبال رئیس جمهور این کشور وارد عشق آباد شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، آیت الله سید ابراهیم رئیسی و هیأت عالی‌رتبه همراه، شنبه شب در بدو ورود به فرودگاه عشق آباد از سوی قربان قلی بردی محمداف رئیس جمهور ترکمنستان مورد استقبال رسمی قرار گرفت.

در مراسم استقبال رسمی پس از نواخته شدن سرود جمهوری اسلامی

بازخوانی شش دور مذاکرات وین

با اعلام علی باقری‌کنی مذاکره‌کننده ارشد کشور، دور تازه‌ای از مذاکرات ایران با کشورهای عضو برجام در تاریخ هشتم آذرماه در وین آغاز خواهد شد. با نزدیک شدن به این موعد، بازخوانی آنچه در شش دوره قبلی مذاکرات گذشته است، خالی از لطف نیست. در آستانه دور جدید مذاکرات، امریکا که باز هم به‌صورت غیرمستقیم در مذاکرات وین حاضر خواهد بود، روی این مسأله تأکید دارد که مذاکرات جدید باید دقیقاً در ادامه مذاکرات قبلی باشد و آخرین متن تهیه شده در خردادماه، به‌عنوان نقطه سرازاز دور جدید مذاکرات درنظر گرفته شود. از سمت ایران، موضعگیری وزیر امور خارجه و معاون سیاسی وی نشان می‌دهد که ایران با این موضوع موافق نیست. مرور مطالب مطرح شده در دور پایانی مذاکرات، کمک زیادی به فهم صحیح شرایط حاکم بر دور جدید مذاکرات می‌کند.

■ **محصول شش دور مذاکره: توافقی ضعیف‌تر از برجام**

همه خبرها این واقعیت را تأیید می‌کند که آنچه در پایان شش دور مذاکره در وین، سرانجام در خردادماه نهایی شده است، توافقی به مراتب ضعیف‌تر از همان برجام سال ۱۳۹۴ خواهد بود. در طول مذاکرات و در انتهای آن، امریکا مدعی بود که حداکثر آسان‌گیری درقبال تحریم‌ها را انجام داده و حاضر شده است برای بازگشت به برجام، امتیازات متعددی به ایران بدهد، اما این ایران است که با سختگیری‌های بی‌مورد و فرابرجامی، مانع از به نتیجه رسیدن این مذاکرات می‌شود. علی‌رغم این ادعا، شواهد متعدد نشان می‌دهد که طرف امریکایی نه‌تنها اراده لغو تحریم‌ها را ندارد، بلکه اکنون خود را در جایگاهی می‌بیند که می‌تواند زیاده‌خواهی کند. به‌عنوان مثال، تیم امریکایی، ورود به مذاکرات فراتر از هسته‌ای را شرط بازگشت به برجام اعلام کرده و عدم پذیرش این خواسته فرابرجامی را مانع پیشرفت مذاکرات وین می‌داند. به بیان دیگر، خط قرمزهای ایران، اکنون به خواسته‌هایی عادی در ادبیات امریکایی‌ها تبدیل شده است.

ایران و جمهوری ترکمنستان، رؤسای جمهور دو کشور اعضای هیأت همراه را به یکدیگر معرفی کردند. پانزدهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی (اگو)، یکشنبه هفتم آذرماه به میزبانی ترکمنستان برگزار می‌شود و این کشور ریاست دوره‌ای اگو را عهده‌دار خواهد بود.

رئیس جمهور در جریان این سفر، قرار است امروز (یکشنبه) با شرکت و سخنرانی در پانزدهمین اجلاس سران سازمان همکاری اقتصادی (اگو)، مواضع و پیشنهادات جمهوری اسلامی ایران در زمینه تقویت مناسبات منطقه‌ای و بین‌المللی و افزایش سطح همکاری‌ها و تبادلات اقتصادی

کشورهای عضو سازمان اگو را تشریح و تبیین کند. آیت الله رئیسی همچنین در این سفر در دیدار با همتایان شرکت کننده در اجلاس، راه‌های توسعه و تعمیق روابط دوجانبه را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. دیدار با ایرانیان مقیم ترکمنستان، تاجار ایرانی و شرکت‌کنندگان در اجلاس اگو از دیگر برنامه های سفر رئیس جمهور است. جمهوری اسلامی ایران، ترکیه، پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان، قزاقستان، تاجیکستان و جمهوری آذربایجان، ۱۰ عضو سازمان همکاری اقتصادی اگو را تشکیل می‌دهند.

توافق مجدد با ایران را به رسمیت نشناخته و از آن خارج خواهد شد. ■ **قانون کاتسا**

اصرار تیم مذاکره‌کننده امریکایی بر پارچرماندن «قانون کاتسا»، یکی دیگر از نقاط چالش در مذاکرات وین است. نهادهایی که براساس این قانون در لیست تحریم هستند، همزمان دارای برچسب تحریمی [SDGT] و [IRRG] (برچسب تحریمی مربوط به سپاه پاسداران و گروه‌های تروریستی) هستند و حتی در صورتی که از فهرست تحریم خارج شوند، به دلیل اینکه به پشتوانه این قانون، در لیست تحریم هستند، توقف اعمال تحریم (waiver) علیه آنها باید هر ۱۸۰ روز تمدید شود. در واقع بانک‌ها و شرکت‌های دنیا برای همکاری با ایران، هر ۱۸۰ روز این ریسک را خواهند داشت که توقف اعمال تحریم ادامه نداشته باشد و تحریم‌ها بازگردد، بنابراین ریسک همکاری با ایران را کمتر قبول می‌کنند. بخصوص که ۱۸۱ فرد و نهاد از جمله «بانک مرکزی»، «صندوق توسعه ملی» و... همزمان دارای این دو برچسب تحریمی هستند و خارج شدن آنها از لیست به‌تنهایی نمی‌تواند باعث برقراری روابط بانکی ایران و افزایش دسترسی‌های ارزی ایران شود، چراکه خطر بازگشت تحریم علیه آنها هر ۱۸۰ روز وجود دارد.

به بیان دیگر، تا زمانی که امریکا تکلیف قانون کاتسا و برچسب تروریسم را معلوم نکرده و تنها بخواهد با استفاده از برخی فرامین اجرایی رئیس جمهور خود تغییری در تحریم‌ها ایجاد کند، نهادهای مهم کشور نظیر بانک مرکزی از کمند تحریم‌های امریکا، ولو با احیای برجام رها نخواهند شد و گزاره لغو تحریم‌ها، به معنای واقعی کلمه محقق نخواهد شد. همه این موارد نشان می‌دهد که مذاکرات وین و توافق احتمالی حاصل از آن، با سیاست قطعی نظام فاصله زیادی دارد.

■ **جمع‌بندی**

بازخوانی محصول شش دور مذاکره در دوره قبل با ۱+۴ از یک سو نشان می‌دهد که با وجود تمام ادعاها و جوسازی‌ها، این امریکاست که با مطرح کردن تقاضاهای فرابرجامی و زیاده‌خواهانه در مذاکرات، مانع از به نتیجه رسیدن مذاکرات شده است. از سوی دیگر، مرور مذاکرات وین، منطقی بودن خواسته‌های مطرح شده از سوی جمهوری اسلامی و لزوم فشاری بر آن را اثبات می‌کند.

هر روز با شما در اینجا خواهیم بود، صدای شما، حرف شما و پیشنهاد شما را می‌شنویم و می‌خوانیم و بازگو می‌کنیم. با ما همراه باشید، بگویید و بنویسید

■ **شلوغی مترو: خانم گرانی در پیامی عنوان داشتند:** شلوغی مترو آزار دهنده است لطفاً مسئولان محترم رسیدگی کنند. ■ **افزایش حقوق فرهنگیان:** بازنشسته فرهنگی هستم اما حقوق ماهاانه کفاف این همه گرانی را نمی‌دهد؛ لطفاًمسئولان محترم نسبت به افزایش حقوق فرهنگیان اقداماتی انجام دهند. ■ **مشکلات ناشنوایان:** باسلام، چراطعطات کاشت حزلون شنوایی ناشنوایان سریعاً ازگمرک ترخیص نمی‌شود؟ بارمالی درمان ازیک طرف، افت شنوایی درمدت نبود دستگاه ازطرف دیگر، افت گفتاری، افت تحصیلی و فشارروحي به خانواده، لطفاً رسیدگی نمایید.

خرق عادت از خلق نقدبگنی

عضو هیات علمی دانشگاه شاهد

تورم یک مقوله چند عاملی است. تجربه ۵۰ ساله تورم در کشور نشان می‌دهد که عمده‌ترین عامل ایجاد آن خلق نقدبگنی است که از دو مجرا ایجاد می‌شود. نخست کسری بودجه و تأمین پولی آن است که اثر خود را بر رشد پایه پولی می‌گذارد. مورد دوم نیز خلق نقدبگنی به‌وسیله سیستم بانکی است که ارتباطی با عملکرد دولت‌ها ندارد اما عامل مهمی است که باید جدی گرفته شود تا منجر به رشد افسار گسیخته نقدبگنی نشود.

پس برای کنترل تورم ابتدا باید به سراغ شبکه بانکی رفت تا ابزارهای خلق پول کنترل شود. آنچه امروزه باید در فضای اقتصادی به جد مورد توجه قرار بگیرد فعالیت‌های غیرمولد مثل معاملات مسکن، خودرو، سکه و ارز و حتی سهام است که باعث خلق تسهیلات می‌شوند. جالب است بدانیم که تنها ۸ درصد از تسهیلات ارائه شده از سوی بانک‌ها به بنگاه‌های کوچک و متوسط اختصاص پیدا می‌کند که ۴۰ درصد جی‌دی‌پی و ۹۰ درصد اشتغال را تأمین می‌کنند.

از سوی دیگر با افزایش تورم دولت به عنوان‌بزرگ‌ترین‌مصرف‌کننده خدمات‌خوددبیشترین‌تأثیرسرابر تغییرات تورمی دارد. یعنی افزایش هزینه‌های دولت‌نیزمعلول‌تورم است و هزینه‌های پرسنلی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین هزینه‌های دولت از تورم تأثیر می‌گیرد و به تبع آن کسری بودجه ایجاد می‌شود. مدیران مالی برای جبران کسری بودجه باید به‌دنبال افزایش درآمد پایدار باشند و از ایجاد هزینه‌های اضافی‌ممانعت کنند. در واقع هزینه‌های پرسنلی هزینه اضافه محسوب نمی‌شود و سیاست کاهش دستمزد کارمندان دولت منجر به کاهش بهره‌وری شده و هزینه‌های اجتماعی در پی دارد. در نهایت باید گفت بهترین و مؤثرترین راهکار برای مدیریت تورم، کنترل نظام بانکی و استفاده از مالیات بر عایدی سرمایه است که باعث می‌شود دفع‌العایت‌های‌یسته‌با انباشتنگنی نقدبگنی کاهش یابد، بانک‌ها قدرت خود را در خلق نقدبگنی از دست‌داده و تورم کنترل شود.